

LUNDS
UNIVERSITET

STUDIEPLAN (Beslut)

2007-05-31

Dnr G11 S 2007/216

Samhällsvetenskapliga fakulteten
Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk
geografi

Allmän studieplan för utbildning på forskarnivå till doktorexamen i *kulturgeografi/ekonomisk geografi och geografi med kulturgeografisk inriktning*

Studieplanen är fastställd av samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2007-05-31, dnr G 11 S 2007/216

1 Ämnesbeskrivning

Forskningen vid Institutionen för kulturgeografi och ekonomisk geografi har profilerats i tre ämnesområden: kulturgeografi (särskilt urban- och landskapsgeografi), ekonomisk geografi, och utvecklingsgeografi.

Aktuella forskningsområden beskrivs på institutionens hemsida www.keg.lu.se

2 Syfte och mål för forskarutbildningen

Syftet med forskarutbildningen i *kulturgeografi/ekonomisk geografi* och geografi är att ge fördjupade kunskaper i *kulturgeografi/ekonomisk geografi* och att utbilda självständiga och kritiska forskare med bred teoretisk samhällsvetenskaplig kunskap, metodologisk skicklighet och urskilningsförmåga samt förmåga att genomföra forskningsprojekt. Forskarutbildningen skall fungera som en förberedelse för självständig verksamhet inom forskning och utbildning, såväl inom som utom den akademiska världen.

Forskarutbildningen i *kulturgeografi/ekonomisk geografi och geografi* leder till filosofie doktorexamen.

Doktoranden skall efter genomgången utbildning ha förvärvat följande kunskaper och färdigheter:

Kunskaper och förståelse

För doktorexamen skall doktoranden

- visa brett kunnande inom och en systematisk förståelse av forskningsområdet *kulturgeografi/ekonomisk geografi* samt djup och aktuell specialistkunskap inom en avgränsad del av forskningsområdet, och
- visa förtrogenhet med vetenskaplig metodik i allmänhet och med det specifika forskningsområdets metoder i synnerhet.

Färdighet och förmåga

För doktorexamen skall doktoranden

- visa förmåga till vetenskaplig analys och syntes samt till självständig kritisk granskning och bedömning av nya och komplexa företeelser, frågeställningar och situationer,

- visa förmåga att kritiskt, självständigt, kreativt och med vetenskaplig noggrannhet identifiera och formulera frågeställningar samt planera och med adekvata metoder bedriva forskning och andra kvalificerade uppgifter inom givna tidsramar och att granska och värdera sådant arbete,
- med en avhandling visa sin förmåga att genom egen forskning väsentligt bidra till kunskapsutvecklingen,
- visa förmåga att i såväl nationella som internationella sammanhang muntligt och skriftligt med auktoritet presentera och diskutera forskning och forskningsresultat i dialog med vetenskapssamhället och samhället i övrigt,
- visa förmåga att identifiera behov av ytterligare kunskap, och
- visa förutsättningar för att inom såväl forskning och utbildning som i andra kvalificerade professionella sammanhang bidra till samhällets utveckling och att stödja andras lärande.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För doktorsexamen skall doktoranden

- visa intellektuell självständighet och vetenskaplig redlighet samt förmåga att göra forskningsetiska bedömningar, och
- visa fördjupad insikt om vetenskapens möjligheter och begränsningar, dess roll i samhället och människans ansvar för hur den används.

3 Behörighet till utbildning på forskarnivå

För att bli antagen till utbildning på forskarnivå krävs att den sökande har grundläggande och särskild behörighet och att sökanden bedöms ha sådan förmåga i övrigt som behövs för att tillgodogöra sig utbildningen.

3.1 Grundläggande behörighet

Grundläggande behörighet att antas till utbildning på forskarnivå har den som har

1. avlagt en examen på avancerad nivå
2. fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå, eller
3. på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Fakultetsstyrelsen (kan delegeras) får för en enskild sökande medge undantag från kravet på grundläggande behörighet, om det finns särskilda skäl.

Övergångsbestämmelse: Den som före den 1 juli 2007 uppfyller kraven på grundläggande behörighet för tillträde till forskarutbildning, skall även därefter anses ha grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dock längst till utgången av juni 2015.

3.2 Särskild behörighet

Särskild behörighet för att antas till utbildning på forskarnivå i kulturgeografi/ekonomisk geografi är fullgjorda kursfordringar om minst 30 högskolepoäng inom huvudområdet kulturgeografi/ekonomisk geografi på avancerad nivå, varav minst 15 högskolepoäng utgörs av examensarbete på avancerad nivå, eller motsvarande kunskaper förvärvade inom eller utom landet.

3.3. Tillgodoräknande av tidigare studier

En student som genomgått viss högskoleutbildning på avancerad nivå eller motsvarande med godkänt resultat kan tillgodoräkna sig detta i utbildningen på forskarnivå, om examinator efter prövning bedömer att den tidigare utbildningen kan godtas för tillgodoräknande. Tillgodoräklandet skall prövas på studentens egen begäran, i varje enskilt fall.

4 Antagning och urval

Antagning sker till fyra års heltidsstudier som avslutas med doktorsexamen, där licentiatexamen efter två år kan vara en etapp. Om särskilda skäl finns kan antagning ske till enbart två års heltidsstudier, som avslutas med licentiatexamen.

Antagning av forskarstuderande sker enligt Lunds universitets antagningsordning för forskarutbildning 2006-12-18, dnr I G 9 6251/2004 <http://www.lu.se/o.o.i.s/433>, och instruktioner för utbildning på forskarnivå vid samhällsvetenskapliga fakulteten 2007-05-31, dnr A 10 S 2007/196 <http://www.sam.lu.se/o.o.i.s/4166>.

4.1 Antagning

Fakulteten eftersträvar att antagning av forskarstuderande sker årligen efter utannonsering av studieplatser vid en fastställd tidpunkt. Den som antagits till licentiatstudier måste genomgå ny antagning för att fortsätta till doktorsexamen.

Till utbildning på forskarnivå som leder till doktorsexamen antas endast sökande som anställs som doktorand eller som beviljas utbildningsbidrag för doktorander. Dock kan sökanden som har någon annan form av finansiering antas om institutionen bedömer att finansieringen kan säkras under hela utbildningen och att sökanden kan ägna så stor del av sin tid åt utbildningen att den kan slutföras inom åtta år vad gäller doktorsexamen.

En försörjningsplan skall finnas vid antagningen. I planen ska de ekonomiska villkoren för den forskarstuderande under hela studietiden klargöras.

4.2 Urval

Vid antagningsbegränsning måste urval göras bland de sökande. Grund för urval är den sökandes meriter vid ansökningstillfället. Avgörande urvalskriterium är förmågan att tillgodogöra sig forskarutbildning. Särskilt avseende fästs vid den sökandes lämplighet för samhällsvetenskapligt forskningsarbete. Att en sökande bedöms kunna få tidigare utbildning eller yrkesverksamhet tillgodoräknad för utbildningen får dock inte vid urval ge sökanden företräde framför andra sökande.

Vid urvalet beaktas studieresultat, forskningsmeriter, den sökandes skrifter, samt arten av dokumenterad arbetslivserfarenhet. Självständiga arbeten på grundnivå och avancerad nivå har särskild vikt.

Jämställdhetsaspekten skall alltid beaktas. Vid jämbördiga meriter skall sökande av underrepresenterat kön, relaterat till fördelningen bland forskarstuderande i ämnet vid Lunds universitet, ges företräde om inte annat skäl talar emot detta. Fakulteten har ambitionen att mångfald skall eftersträvas.

5 Utbildning för doktorsexamen

Utbildning på forskarnivå omfattar fyra års studier (240 högskolepoäng) på heltid. Studier kan bedrivas på deltid, minst halvtid, och omfattar då maximalt 8 år. Doktoranden har också rätt men inte skyldighet att avlägga licentiatexamen (120 högskolepoäng) som en etapp i forskarutbildningen.

5.1 Utbildningens uppläggning

Utbildningen omfattar totalt 240 högskolepoäng fördelade på en kursdel omfattande 90 högskolepoäng och en vetenskaplig avhandling, (doktorsavhandlingen), omfattande 150 högskolepoäng. Undervisning ges i form av kurser och seminarier samt handledning i avhandlingsarbetet. Dessutom anordnas allmänna seminarier och gästföreläsningar.

För godkänd doktorsexamen fordras godkänt betyg på samtliga kunskapsprov som ingår i forskarutbildningen och på doktorsavhandlingen.

5.2Handledning

För varje doktorand skall utses minst två handledare, varav en skall vara huvudhandledare. Huvudhandledaren skall vara docentkompetent och anställd vid Lunds universitet. I den individuella studieplanen skall anges respektive handledares arbetsuppgifter och ansvarsområde. Doktoranden har rätt till handledning under den tid som kan anses behövas för den föreskrivna utbildningen om 240 högskolepoäng, fyra år vid heltidsstudier. Handledningen omfattar både hjälp med inriktningen av studier och avhandlingsarbete samt bistånd under arbetets gång. En doktorand som begär det skall få byta handledare.

5.3 Individuell studieplan

Vid studiernas början skall doktoranden i samråd med handledare upprätta en individuell studieplan över den utbildningsgång som han eller hon ämnar följa. Denna skall revideras årligen. Den individuella studieplanen anger hur utbildningen skall läggas upp för den enskilde doktoranden. Föreskrifter för och en mall för individuella studieplaner finns i fakultetens föreskrifter för forskarutbildningen.

Forskarstuderande skall registrera sig i början av varje termin och i samråd med handledare ange med vilken aktivitetsgrad studierna skall bedrivas under terminen.

5.4 Kurser och andra moment

Kursdelen i forskarutbildningen består av kurser vid den egna institutionen eller kurser vid andra institutioner inom och utom Lunds universitet.

Avseende fakultetsgemensamma kurser på avancerad nivå finns det kursplaner som anger kursernas mål, innehåll och poängtal. För kurser genomgångna vid andra fakulteter och högskolor bestäms poängtalet som skall tillgodoräknas av examinator. Vilka kurser den enskilde doktoranden skall genomgå och kunna räkna in i examen anges i den individuella studieplanen.

Prov som ingår i utbildning på forskarnivå och avhandling skall bedömas med betygen godkänd eller underkänd. Examinator för kursdelen är professor eller annan docentkompetent lärare.

a) Forskningsseminarier och andra moment

Som ett led i studier och avhandlingsarbete skall doktoranden delta i seminarier kring institutionens forskningsverksamhet och doktorandernas avhandlingsarbeten. Doktoranderna skall ges möjlighet att presentera PM om teoretiska och/eller metodologiska problem i arbetet, framlägga planer, uppsatser och avhandlingsdelar samt att opponera på andra doktoranders uppsatser.

Doktoranden skall presentera sitt avhandlingsarbete vid minst tre seminarier: Avhandlings-PM efter ett år, efter två år, samt vid ett slutseminarium.

Doktoranden ska därtill opponera på andras vetenskapliga arbeten samt ges möjlighet att presentera PM om teoretiska och/eller metodologiska problem i arbetet och/eller preliminära resultat.

I utbildningen ingår, i mån av tillräcklig planeringskapacitet och ekonomiska resurser, aktivt deltagande i en fältkurs, företrädesvis utomlands.

b) Kursdelen

Av kursdelens 90 högskolepoäng skall 60 högskolepoäng utgöras av forskarkurser. Övriga 30 högskolepoäng skall utgöras av godkänt avhandlings-PM (7,5 högskolepoäng), aktivt deltagande i seminarier och doktorandfora (7,5 högskolepoäng). 15 högskolepoäng kan utgöras av skriftliga och muntliga presentationer vid seminarier och konferenser, litteraturtentamen, fältkurs och annat som av examinator bedöms vara likvärdigt. Val av kurser och kurslitteratur bör inte enbart vara snävt inriktad på det direkta avhandlingsarbetet utan skall också ge breda kunskaper inom ämnet. Den närmare inriktningen och val av kurser bestäms i samråd med handledare.

Minst hälften av kurspoängen skall härröra från kurser inom ämnet kulturgeografi/ekonomisk geografi. Val av disciplinexterna kurser som den studerande vill tillgodoräkna sig skall ske efter samråd med handledare.

5.5 Avhandling

Doktorsavhandlingen är det viktigaste momentet i forskarutbildningen. Avhandlingen skall baseras på självständigt vetenskapligt arbete.

Avhandlingen kan utformas antingen som ett enhetligt sammanhängande verk (monografiavhandling) eller som ett antal vetenskapliga uppsatser som skall vara försedda med en kort sammanfattning (sammanläggningsavhandling) i enlighet med institutionens riktlinjer (www.keg.lu.se/Riktlinjer_sammanlaggningsavhandling.pdf).

Om det finns flera författare till en avhandling (monografi eller sammanläggningsavhandling) skall de individuella prestationerna särskiljas genom redovisning i avhandlingens inledning eller förord.

Avhandlingen försvaras vid en offentlig disputation. Avhandlingen betygsätts med något av betygen *godkänd* eller *underkänd*, betyget sätts av en betygsnämnd.

5.6 Institutionstjänstgöring

En doktorand kan delta i institutionsarbetet inom en ram om högst 20 % av full arbetstid. Doktoranden skall kompenseras med motsvarande förlängning av studietiden.

Doktorander som undervisar inom utbildningen på grundnivå eller avancerad nivå skall ha genomgått inledande högskolepedagogisk utbildning omfattande två veckor.

6 Övrigt

Föreskrifter för forskarutbildningen vid samhällsvetenskapliga fakulteten fastställs av samhällsvetenskapliga fakultetsstyrelsen 2007-05-31.

Upplysningar om antagning och ansökningstider lämnas av institutionen.